

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	10.09.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Natalja Vester
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231500279
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx (ik xxx), xxx, xxx

Politsei- ja Piirivalveameti Ida-harju politseijaoskond alustas 17.06.2025 kannatanu xxx kuriteokaebuse alusel käesolevat kriminaalmenetlust xxx suhtes KarS § 121 lg 2 p 2, 3 alusel selles, et tema eeluurimisega täpselt tuvastamata kuupäeval ja kellaajal, kuid ajavahemikul 2022-2023 aadressil xxx asuvas korteris tekkinud konflikti käigus lõi oma abikaasat xxx kahe käe rusikatega korduvalt vastu kannatanu rindkere. Oma tahtliku tegevusega tekitas xxx oma abikaasale xxx füüsilist valu.

Samuti selles, et tema lõi eeluurimisega täpselt tuvastamata kuupäeval ja kellaajal, kuid 2024. aasta suvel aadressil xxx asuvas korteris tekkinud verbaalse konflikti käigus korduvalt jalgadega oma abikaasat xxx kõhu ja külje piirkonda. Oma tahtliku tegevusega tekitas xxx oma abikaasale xxx füüsilist valu.

Samuti selles, et tema 08.06.2025 umbes kella 15:37 ajal aadressil xxx asuvas korteris lõi verbaalse konflikti käigus parema jalaga ühe korra oma abikaasat xxx vastu rindkere paremat poolt roiete piirkonda ning veidi hiljem lõi xxx kannatanut ühe korra jalaga kõhtu. Oma tahtliku tegevusega tekitas xxx oma abikaasale xxx füüsilist valu ja tervisekahjustused – rindkerekontusioon ja sinikas rindkere paremal küljel.

Kannatanuna ütlosti andnud xxx selgitas, et temal ja xxx algasid probleemid umbes 3 aastat tagasi, mil naine sai töö juures juhtivale positsioonile. Umbes 2-3 aastat tagasi hakkas xxx nii tema kui ka lastega üleolevalt suhtlema ning neid solvama. xxx muutus ka füüsiliselt agressiivseks. Esimesel korral 2022-2023 aastal läks xxx endast nii välja, et lõi teda mõlema käe rusikatega vastu rindkere, põhjustades talle füüsilist valu. 2024. aasta suve õhtusel ajal, verbaalse konflikti käigus lõi xxx teda mitu korda jalgadega vastu kõhu ja külje piirkonda, põhjustades talle füüsilist valu. Viimaks, 08.06.2025 tekkinud verbaalse konflikti käigus lõi xxx teda parema jalaga ühe korra vastu tema rindkere paremat poolt, põhjustades talle füüsilist valu ja kehavigastuse – hematoom kere paremapoolsetel roietel. Viimase konflikti hetkel pani xxx telefoni lindistama ning käiks ka haiglas vigastusi fikseerimas. Nende kooselu jooksul on xxx olnud füüsiliselt vägivaldne ka laste vastu. 12.12.2019 raputas xxx poega xxx nii, et poiss kukkus ja sai lahtise veritseva peahaava. Samuti on xxx harilikuga kõhtu torganud nii, et pojal on valus.

Kannatanuna ülekuulatud xxx sõnul on ema provotseeriv ja ajab isa meelega närvi. Samuti, 2019. aasta suvel, õhtusel ajal ärritus ema millegi peale ning võttis hariliku pliatsi ja lõi sellega teda umbes 2-3 korda kõhtu. Ta tundis sellest valu ja läks enda toast nuttes välja. 08.06.2025 oli tema isa väikese õe toas ja pani sokke jalga. Ema ütles isale käskivas toonis, et nad peavad rääkima. Tema läks autosse isa ootama. Isa tuli umbes 20 minuti pärast kahvatu olemisega ja ütles, et ema läks nii närvi, et lõi teda jalaga ribidesse. Isa ütles, et tal oli valus ning ta läks samal päeval veel traumapunkti. Järgmisel päeval nägi ta löögi kohas isa kehal sinikat. 2019. aastal oli ema ka xxx vägivaldne, tõukas xxx nii,

et tollel oli pea verine. Tema ise jooksis ja tõi xxx külmkapist külma haava peale panemiseks. Isa läks vennaga EMO-sse. Tema jäi koju emaga, kes istus diivanil ja nuttis omaette.

Tunnistajana ütlosti andnud xxx selgitas, et tema on xxx umbes 8 kuud tuttavad. Kui xxx xxx telefonis suhtleb, on ta kuulnud, kuidas xxx mehe peale karjub. 08.06.2025 pidid nad xxx kokku saama, kuid xxx ei võtnud telefoni vastu. Hiljem xxx rääkis, et neil oli xxx konflikt. Nad olevat rääkinud lasteraha teemal ning kui ta voodil istudes sokke jalga pani, lõi xxx teda ühe korra jalaga vastu paremaid ribisid. Tema soovitas xxx EMO-sse minna. Nad läksid lõpuks koos EMO-sse, kus fikseeriti xxx vigastus.

Asitõendi, s.o 08.06.2025 kell 17.26 tehtud häirekeskuse kõnesalvestise vaatlusprotokoll koos salvestisega CD-plaadil tõendab, et xxx helistas häirekeskusesse ja selgitas, et endine naine xxx ärritus vestluse kõigus ja lõi teda jalaga kõhtu. Mees küsib nõu, mida edasi teha.

Asitõendi, s.o xxx edastatud pildi- ja audiofailide vaatlusprotokoll koos salvestistega DVD-plaadil tõendavad, et tema ja naise vahel toimus verbaalne konflikt, rüselusele viitavad helid, vaidlus raha teemal. Piltidelt on näha mehe keha paremal pool roietel paiknevat hematoomi.

xxx edastatud epikriisist nähtub, et xxx viibis haiglas 08.06.2025 ning tal diagnoositi kell 19.12 rindkere pindmine vigastus ja kontusioon.

Kahtlustatavana ülekuulatud xxx end süüdi ei tunnistanud ning keeldus ütlosti andmast.

xxx ei ole karistusregistrisse kantud.

Prokurör, tutvunud kogutud tõenditega kogumis, asub seisukohale, et xxx on toime pannud teise inimese kehalise väärkohtlemise valu ja tervisekahjustuse tekitamisega, mis on toime pandud lähisuhtes, s.o § 121 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Esiteks tuleb selgitada, et ütlustes välja toodud laste kehalise väärkohtlemise osas ei esitatud kahtlustust, kuna tegemist on teise astme kuriteoga, mis leidsid eelduslikult aset 2019. aastal. KarS § 81 lg 1 p 2 kohaselt aeguvad teise astme kuriteod viie aasta möödudes. Järelikult isegi kuritegude toimepanemise tõendatusse korral on need episoodid aegunud ning aegunud kuritegude osas ei tohi kedagi süüdi mõista ega karistada.

Teiseks, prokurör ei kahtle kannatanu xxx ega kannatanu xxx ütluste usaldusväärsuses selle osas, et xxx on ka varasemalt xxx füüsiliselt väärkohelnud. Siiski on nende episoodidega seonduv kahtlustus küllaltki ebamäärane ning puuduvad täiendavad tõendid, mis kinnitaksid korduva kehalise väärkohtlemise toimepanemist xxx poolt. Seetõttu tuleb tõendite puudumisest tingitud kahtlus *in dubio pro reo* printsiibist lähtuvalt lugeda kahtlustatava kasuks ning esimesed kaks – 2022-2023 ja 2024. aasta suvel toime pandud kehalise väärkohtlemise episoodi KarS § 199 lg 1 p 1 ja § 200 järgi kriminaalmenetluse aluse puudumise tõttu lõpetada.

Kolmandaks, olles tutvunud kriminaalmenetluse materjalidega, analüüsinud 08.06.2025 toimunud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, leiab, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alamäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur.

KarS § 121 lg 2 p 2 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni 5-aastane vangistus. KarS § 4 lg-st 3 tulenevalt on tegemist teise astme kuriteoga, kui karistusena on ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Järelikult on käesoleval juhul kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära ja kriminaalmenetluse võib lõpetada prokuratuur.

Kahtlustatava süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära. Samuti tuleb arvestada, et kuriteoga kriminaalmenetluses hüvitatavat kahju ei tekitatud.

Kuriteoga hüvitatavat kahju ei tekitatud ja kannatanud tsiviilhagi ei esitanud. Samuti ei tekkinud kriminaalmenetluses menetluskulusid. Lisaks kahju hüvitamise ja menetluskulude hüvitamise kohustusele võidakse KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse lõpetamisel kahtlustatavale panna lisakohustus KrMS § 202 lg 2 järgi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest kaalutlusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt ebamõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise xxx poolt. Õiguskatiseorganitele ei ole laekunud informatsiooni, et isik oleks jätkanud xxx või enda laste väärkohtlemist. Kuigi isik on toime pannud kehalise väärkohtlemise kannatanu, siis kahtlustatava hukkamõistetava käitumise kolle paikneb puudulikes, eelkõige viha ja stressi emotsiooniregulatsiooni oskustes. Sestap puudub alus arvata, et kriminaalkorras karistamine oleks sobiv meede isikut õiguskuulekale teele suunamiseks. Prokurör peab vajalikuks kohustada xxx osalema Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise toetamise teenuse nõustamisel.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna menetlusosalised kuulati üle ning kahtlustatavale seati eripreventiivse mõjuga kohustus. Riik on niisiis reageerinud isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt ja suunanud kahtlustatava õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei sea käesolevas kriminaalasjas menetluse lõpetamine ohtu ühiskonna usku õiguse kehtivusse, vaid annab tunnistust õiglasest ja individuaalsest lähenemisest.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on

tungiv vajadus ning muudest meetmetest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et kriminaalkorras karistamise vajadus puudub.

Juhindudes KrMS § 199 lg 1 p 1, 200, 202 lg 2 p 5 ja 7, lg 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada osaliselt kriminaalasjas nr 25231500279 menetlus KrMS § 199 lg 1 p 1 ja § 200 alusel 2022-2023 toimunud episoodi ning 2024. aasta suvel toimunud episoodi osas KarS § 121 lg 2 p 3 järgi.
2. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231500279 menetlus KrMS § 202 lg 2 p 5 ja lg 7 alusel 08.06.2025 toimunud episoodi osas KarS § 121 lg 1 järgi.

Määratud kohustuse liik:

- Kohustada xxx KrMS § 202 lg 2 p 5 alusel **registreerima hiljemalt 15.09.2025 Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise toetamise teenuse nõustamisele** (tel 660 6077; vlt@sotsiaalkindlustusamet.ee) ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustaja võib nõustatava edasi suunata individuaalsele nõustamisele. Nõustamine lõpetatakse nõustaja või individuaalse nõustaja kinnituse alusel.
- Kohustada xxx loobuma vägivallast ja hoiduma edasiste kuritegude toimepanemisest KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel.

Tähtajaks määrata 15.03.2026.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD-plaat xxx edastatud materjalidega ja 1 CD-plaat häirekeskuse kõnesalvestisega asuvad toimiku lõpusümbrikus ning need jätta KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaalasja materjalide juurde.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanule xxx.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. Kui isiku suhtes lõpetatakse kriminaalmenetlus KrMS § 199 lõike 1 punkti 1, 2 või 5 alusel, võib ta vastavalt süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise seaduse (edaspidi SKHS) § 14 lõigetele 2 ja 3 esitada menetluse lõpetanud prokuratuurile taotluse kahju hüvitamiseks kuue kuu jooksul arvates päevast, kui ta sai teada või pidi teada saada prokuratuuri või uurimisasutuse määrusest, mille alusel tekkis õigus nõuda kahju hüvitamist. Isikul on õigus nõuda kahju hüvitamist, kui kahju on tekitatud SKHS § 5 lõike 1 punktides 1-6 (vahistamisega; kahtlustatavana kinnipidamisega; elukohast lahkumise keeluga; ametist kõrvaldamisega; vara arestimise või äravõtmisega; ebamõistliku menetlusajaga) või § 6 lõikes

1 (teistmise tõttu uuendatud kriminaalasja uue arutamise tulemusel mõistetakse isikule varasemaga võrreldes kergem karistus, isik mõistetakse õigeks või isiku suhtes lõpetatakse kriminaalmenetlus KrMS § 199 lõike 1 punkti 1, 2 või 5 kohaselt) sätestatud alustel. Taotluses tuleb välja tuua kõik SKHS § 12 punktides 1-10 märgitud asjaolud (Vt <https://www.riigiteataja.ee/akt/SKHS>).

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

/allkirjastatud digitaalselt/

Natalja Vester
ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud määratud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning need on mulle arusaadavad. Olen kätte saanud määruse koopia:

/allkirjastatud digitaalselt/

xxx
Kahtlustatav